

Datum 2021-01-29
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2020/0355
Ert diarienummer I2020/02739
Handläggare Hans von Axelson

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.nationellplan@regeringskansliet.se

Yttrande över rapporten Inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2022—2033 och 2022—2037

Myndigheten för delaktighet arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet, MFD, har ombetts inkomma med synpunkter på Trafikverkets rapport om inriktningsunderlag för transportinfrastrukturplaneringen för perioden 2022-2033 och 2022-2037.

MFD tillstyrker inriktningsunderlaget med några kommentarer:

- Vikten av att beakta och prioritera förutsättningar för personer med funktionsnedsättning och funktionsbegränsningar på grund av ålder bör tydligare framgå av bakgrundsbeskrivningarna i infrastrukturplanen.
- Det är angeläget att det inför kommande planeringsperiod också avsätts resurser för att implementera EU:s tillgänglighetsdirektiv.
- Frågan om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och äldre personer bör få tydliga former för uppföljning under senare skeden av planeringsprocessen.

Myndighetens synpunkter

MFD tillstyrker inriktningsunderlaget inför transportinfrastrukturplaneringen med följande kommentarer.

Det transportpolitiska funktionsmålet om tillgänglighet omfattar i sina preciseringar även användbarhet för personer med funktionsnedsättning, vilket också framgår av beskrivningarna i kapitel 6 och 7.

MFD noterar att Trafikverket påtalar vikten av att det skjuts till tillräckliga medel för t.ex. frågor om hur väl transportsystemet fungerar för personer med varierande funktionalitet, men samtidigt konstaterar att många av dessa frågor avgörs senare i planeringsprocessen.

Trafikverket gör vidare bedömningen att inriktningsförslagen ger möjlighet till att ett successivt arbete med tillgänglighetsförbättring av kollektivtrafiken kan fortlöpa. Här anges dock att särskilt storleken på medel som avsätts för olika åtgärder ha betydelse för ökad måluppfyllelse.

I befintligt underlag beskrivs emellertid inte frågan om funktionshinder särskilt som en utmaning. MFD menar exempelvis att utmaningen med den demografiska utvecklingen bör beskrivas. Denna utveckling ger en större andel äldre i befolkningen som genom åldrandet naturligt begränsas i sin funktionalitet, vilket kräver mer och fungerande tillgänglighet för vidmakthållen självständighet. En annan utmaning är sammanhållna användningskedjor. Det kan exempelvis gälla bytespunkter inom och mellan trafikslag, tillgänglig information om hur en hel resa kan planeras eller betalningen av resa. Mot denna bakgrund anser MFD att det i den fortsatta beredningen av planen tydligt bör framgå vikten av att prioritera och beakta frågor om förutsättningar för personer med funktionsnedsättning och personer med funktionsbegränsningar på grund av ålder.

Motiven för ökad tydlighet tar sin utgångspunkt i det transportpolitiska målet såväl som målet för funktionshinderspolicen, Agenda 2030 (mål 11:2 prioritering av äldre och personer med funktionsnedsättning) och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Frågor som MFD anser är angelägna att lyfta fram i den fortsatta beredningen av planen är hur medlen ska fördelas vid forskning och innovation samt vikten av att utgå från principen om universell utformning vid nyinvestering av infrastruktur, dvs. att utgå från användarnas olika behov, egenskaper och funktionsförmåga. Även i arbetet med att vidmakthålla det som finns bör möjligheterna att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning och äldre beaktas, s.k. passa på åtgärder. Sådana utgångspunkter för planering är lika viktiga som att avsätta särskilda medel

för s.k. trimningsåtgärder. På så sätt kan också en långsiktig hållbarhet utifrån ett helhetsperspektiv upprätthållas.

Inom transportområdet finns det ett omfattande regelverk från EU att förhålla sig till. Inom tidsramarna för planeringsperioden kommer det senast den 28 juni 2025 dessutom att implementeras ny lagstiftning till följd av det s.k. tillgänglighetsdirektivet. Detta kommer att få betydelse främst för frågor om digitalisering av transportsystemet och de digitala gränssnittens tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. MFD anser därför att det är angeläget att prioritera resurser inom infrastrukturområdet för att kunna efterleva den kommande lagstiftningen.

I detta skede av planeringsprocessen finns det ännu inget angivet om uppföljning. MFD anser att det bör säkerställas att frågan om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och äldre får tydliga former för uppföljning under senare skeden av planeringsprocessen.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), avdelningschef Emelie Lindahl och utredare Hans von Axelson (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén